

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovecu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 20. julija 1920.

Cene inseratom: enostopna petlitvrsta ali nje prostor
1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad
10 objav popust.

Nočemo, da bi avstrijske bande prihajale k nam krast in ropat! Nočemo lačenbergerjev zalagati z živili! Nočemo, da bi nas Avstrijci goljufali s svojim ničvrednim denarjem! Zato ne dovoljujemo, da bi se odpravila demarkacijska črta, in jo bomo branili z vsemi sredstvi do skrajnosti!

Bratje in sestre!

Pretekli petek je, bila v Parizu senžermenska pogodba slovesno ratificirana (potrjena). Plebiscitna komisija bo še ta teden začela svoje delo. Le malo časa nas torej loči od dne ljudskega glasovanja, od dne, ko bomo vsemu svetu odločno in glasno povedali, da še nikakor nismo zadovoljni s tem, da smo rešili cono A, ampak da hočemo tudi cono B s Celovcem in z Gospo Sveto.

Ta dan bo za nas Korošce največji praznik. Zato naj se takoj sestavi, o povsod, pa prav povsod, posebni odbori, ki bodo pripravili vse potrebno, da bomo kar najslovesneje in kar najveličastneje praznovali svojo zmago, Veliko noč koroškega naroda!

Pridite in prepričajte se!

Naši listi priobčujejo zdaj iz aktov (spisov) nacionalpolitičnega avšusa v Šent Vidu ob Glini razna pisma, račune, poročila itd. Prizadetim veleizdajalcem, ki se tresejo za svojo grešno kožo, to seveda ni ljubo in lažejo, da so ti akti ponarejeni. Da bi se kdo naših ljudi ne dal premotiti, izjavljamo še enkrat: Vsi akti nacionalpolitičnega avšusa v Šent Vidu so se priselili k nam v Velikovec in se o njih pristnosti vsakdo lahko prepriča na lastne oči.

Zahtevamo zadoščenja!

Heute erschien eine Publikation, daß am kommenden Freitag und Samstag wegen hier herrschender Blatternepidemie eine Zwangsimpfung aller Personen vom 1. bis zum 70. Lebensjahre stattfindet. Es war noch nie ein Blatternfall vorgekommen.

Diese fieberhafte Publikation, der eine Strafdrohung mit Gewaltvorführung beigefügt ist, gibt uns zu bedenken, ob das ganze Vorgehen nur dazu angetan ist, um die Kommission von Völkermarkt abzuhalten, um die Abstimmung zu verzögern, um Zeit zu gewinnen. Es ist auch nicht ausgeschlossen, daß die Jugoslaven zu den scheußlichsten Mitteln greifen, um vielleicht durch eine Impfung mit gefährlichen Bazillen eine Seuche hervorzurufen, es muß in dieser Beziehung binnen 24 Stunden etwas geschehen. Die Bevölkerung ist sehr besorgt. Wäre es nicht gut, wenn einige Herren vor die interall. Kommission erscheinen würden?

Bitte gefälligst um sofortige Antwort.

Heilgruß Ekkehardt.

NB. Wir lassen uns impfen, wenn ein Arzt von Klagenfurt hier eintrifft.

To nesramno poročilo je kruto žaljenje vseh naših civilnih in vojaških oblasti in vsega našega naroda. Konstatirati pa moramo, da se naše oblasti tega doslej še niso zavedle in še niso dale poloviti Glančnika, Kandutha, Rabiča, Strausovke in kakor se še pišejo vsi ti podkupljeni veleizdajalci. Nujno opozarjamo pristojne oblasti, da je ljudstvo skrajno razburjeno in da si bo samo poiskalo za-

doščenja, ako ne bodo oblasti storile svoje dolžnosti. Nikar ne izzivajte našega ljudstva, da bi moralo posnemati Italijane!

Iz pisarne naših veleizdajalcev.

Kärntner Heimatdienst.
Z. 1326/l.

An die A. A. L. III in Brüchl.

Klagenfurt, am 18. Juni 1920.

Der Kärntner Heimatdienst hat mit Heutigen die Kärntner Bank angewiesen, der A. A. L. III den Betrag von 10.000 Kronen anzuweisen. Aus diesem Betrage ist zufolge Sitzungsbeschlusses vom 7. Juni 1920 an Notar Rabitsch der einmalige Betrag von 1200 SHS-Kronen zur Auszahlung zu bringen.

Steinacher m. p.

Kärntner Heimatdienst, Klagenfurt.
Z. 1062.

An die A. A. L. III in Brüchl.

Klagenfurt, am 7. Juni 1920.

Die nationale Verlässlich des Telegrafenaufsehers und V.M. Josef Domnig in Rükkersdorf wurde von gewisser Seite angezweifelt. Es sind diesbezügliche vertrauliche Erhebungen zu pflegen und ist darauf besonders der G. H. R. Eberndorf aufmerksam zu machen.

Kärntner Heimatdienst.
Z. 1295.

An die A. A. L. III in Brüchl.

Klagenfurt, am 17. Juni 1920.

Der Ersatz von K 204— an Frau Anna Bajer in Unarach kann erfolgt werden! Durch Herrn Glantschnig! Steinacher m. p.

PODLISTEK.

Pod jugoslovansko lipo.

(Iz Slov. Šmihela. Piše M—o.)

Dolgo, dolgo je dremala starodavna lipa na gričku zraven šmihelske cerkvice. Sanjala je o pretekli dobi, ka je še donela slovenska pesem tja v šumeče vrhove, v košate veje. Sanjala je sanje prijetne, sanje stoletne. Slovenski kmet jo je vsadil. Slovenska mladina se je zbirala pod njo, srebrnočisti glasovi slovenskih dev so se dvigali izpod nje v slavi in veličasti proti nebesnemu obloku.

A prišel je tujec. S predrzno peto je pohodil in poteptal svetinje našega naroda. Zašumela je starodavna slovenska lipa in vztrepetala, kakor da bi ji že Krka pela pogrebno pesem. Tuj rod se je šopiril pod njo. Utihnili so milodoneči domači glasovi. Lipa je samevala, nageljček je zvenel, hrast in plavica sta se zašopirila.

Minila so leta. Vstala je nova doba. In glej čudo! Po mnogih, mnogih letih je lipa oživela.

Tiho, komaj slišno so se pod njo oglasili glasovi. Na plan! Bili so to prijetni glasovi, kakor jih izvablja umetnik iz javorjevih gosli. Oglasila se je zopet blagglasna slovenska govornica. Vedno živeje, vedno krep-

keje so se oglašali lepodoneči glasovi naših zavednih domačinov.

In zopet je zašumela lipa in radostno razprostrla svoje košate veje, kakor razprostira mati Slava svoje roke, vabeč v svoje okrilje svoje bedne, izgubljene in zopet najdene otroke.

Ti pa, zavedna mladina, up naše bodočnosti, kras naroda našega, pogumno po tej poti naprej!

Zadnji na Gosposvetskem polju umeščeni slovenski vojvoda Karantanije, knez Etgar, te blagoslavlja iz groba, Krka ti danes ne poje več smrtne pesmi, ampak velikonočno pesem o vstajenju, slavospev o veliki jugoslovanski bodočnosti.

Kmetovalec.

Ravnokar mi je prišla v roke najnovejša številka uradnega glasila Kmetijske družbe za Slovenijo. Že naslov „Koroška številka“ je zbudil moje zanimanje, še bolj pa vsebina, ki je nenavadno bogata in podučna. Malokedaj sem bral tako jasne in odkrite besede!

Agitatorji za Nemško Avstrijo lovijo posebno nas kmetovalce na svoje limanice, ker vedo, da imamo mi večino. Zmiraj govorijo o industriji, kakor da bi bila najvažnejša skrb kmetovalčeva, da bi kar zraven skednja stala kaka fabrika. Vselej sem slutil, da se skriva za besedo „industrija“ šušarsko kopito. Vsak govori pač najrajši o tem, kar mu je najbolj pri srcu, in za Nemce je to industrija.

Nas kmetovalce pa zanima nekaj čisto drugega, in to nam je povedal „Kmetovalec“. Mi živimo od poljedelstva, sadjarstva, vrtnarstva in živinoreje. Nas zanimajo melioracije, pašništva in planine, zadružništvo in kmetijske šole, posebej pa še agrarna reforma. Vsa ta vprašanja nam razjasnjuje naš prijatelj „Kmetovalec“ in nam kaže jasno, kje je naša bodočnost, ali pri komunistih v Nemški Avstriji ali pa v poljedelski Jugoslaviji. In še posebej nas veseli „Kmetovalec“, ko nam pove, da je Jugoslavija na bogastvu pod zemljo in nad zemljo za Rusijo prva v Evropi.

Iz „Kmetovalca“ se tudi zve, da nas je na Koroškem že cela armada kmetovalcev, ki smo organizirani in v zvezi s tisoči in tisoči bratov Slovencev, Hrvatov in Srbov. Zdi se mi pa, da je na Koroškem še zmiraj dosti kmetov, ki ne vedo, kje je njih pravo mesto. Bilo bi nas lahko še mnogo več. Vse se organizira, vsi vemo, da en sam malokaj opravi. Tudi naša moč je v organizaciji. Posebno pa še sedaj, ko potrebujemo danes to, jutri ono in ko moramo tudi naše pridelke tako prodati, da ne bodo imeli glavnega dobička drugi. Zato kličem vse rojake-kmetovalce: Koroški kmetje, pristopite vsi k podružnicam kmetijske družbe, ki vam gre pri vsem potrebnem na roko! Naša armada mora postati kmalu še enkrat tolika! Vzemite v roko koroško številko „Kmetovalca“ in prepričali se boste sami!

Taki so!

Dne 29. aprila l. 1919 je bil ubit pri Bučinji vasi neki jugosl. vojak. Kakor se je sedaj dognalo, ga je ubil takratni folksverovec čevljarski pomočnik Leopold Stikler iz Velikovca, roj. 23. sept. 1893., ki se nahaja zdaj nekje v Nem. Avstriji. O tem umoru izpove 29 letna Helena Resinstaler, sedaj v Innsbrucku, Universitätsstraße 14, sledeče:

Koncem meseca aprila, ko so se vršili boji med Jugoslavlani in Nemci, sem prišla na obisk svojih v Pokrčah bivajočih starišev. Nekega dne sem videla, kako sta pripeljala 2 folksverovca v spremstvu dveh civilistov na kmečkem vozu z enim konjem mrtveca k mlinu „Ablhof“, kjer sta ga vrgla v Krko. Da je mrtvec jugosl. vojak, sem spoznala iz pogovorov

ljudi. Truplo je bilo oblečeno le v spodnje hlače in srajco in je imelo popolnoma razbito glavo.

Ko sem opazila, da nameravajo vreči mrtveca v vodo, sem ugovarjala in rekla, naj ga rajši pokopljejo. A eden folksverovcev, ki mi je pozneje povedal, da je doma iz Velikovca, je zavpil nad mano: „Kaj Vas to briga! Odstranite se, drugače bom tudi Vas vrgel v vodo! Pes spada v vodo, ne pa v zemljo. Ubili smo ga, ker je Korošec.“

S tema folksverovcema sem prišla potem še skupaj onstran Krke pri kmetu „Vrablnu“, kjer smo še o tem dogodku govorili. Tisti iz Velikovca je še pripomnil, da mu je to malenkost, ker je že več jugosl. vojakov ubil. Povedal je tudi, da so omenjenega jugosl. vojaka ujeli pod gozdom in ga potem ubili, ker se je izkazalo, da je Korošec.

V Bučinji vasi l. 1884. rojeni Franc Omovš izpove sledeče:

Dne 29. aprila 1919 sem opazoval z več drugimi osebami iz Bučinje vasi, kako so se nem. in jugosl. vojaki pri naši vasi zasledovali. Pri tem sem videl, kako je 4—5 folksverovcev teklo za 3 jugosl. vojaki, ujelo enega izmed teh, ki je na begu onemogel, in ga peljalo nazaj proti vasi.

Ko so dospeli do tistega mesta, kjer sem stal z več drugimi radovedneži, sem videl, kako je neki folksverovec-četovodja udaril ujetega Jugoslovana s puško dvakrat po glavi, da se je ta zgrudil. Ker ni bil še mrtev, ga je še dvakrat ustrelil.

Omenjeni četovodja je ukazal potem posestniku Matiji Franku iz Bučinje vasi, da mora mrtveca z vozom odpeljati. Ker se je Frank branil, sta ga četovodja in neki štabni narednik k temu prisilila. Na to je Frank naročil svojemu hlapcu Gašperju Mesnerju, naj napreže, in prosil mene, da hlapca spremljam.

Mesner in jaz sva peljala mrtveca, ki so ga folksverovci naložili na voz, pod vodstvom četovodje-morilca do mlina „Ablhof“, kjer sta ga četovodja in še neki drugi folksverovec vrgla v Krko.

Truplo ubitega vojaka je bilo oblečeno le v spodnje hlače in srajco. Bil pa je od sanitetnega oddelka, ker sem videl prej na njegovi bluzi trak z rdečim križem.

Te izjavo potrjujeta v polnem obsegu tudi Matija Frank in njegov hlapec Gašper Mesner, oba iz Bučinje vasi, ki sta bila pri dogodku navzoča

Bog je udaril Poljake.

Že pod staro Avstrijo niso bili Poljaki nikdar zanesljivi Slovani. Če jim je le kazalo, pa so nas pustili na cedilu in se vezali z Nemci. Po prevratu so dobili lastno državo, bila jim je premajhna, zato so čisto po nepotrebnem začeli vojno z Rusi in zdaj ležijo potolčeni na tleh. V Parizu so jim naložili plebiscit v dveh krajih, proti Nemcem in proti Čehom. Sramotno so propadli proti Nemcem, proti Čehom pa še bodo.

Sirite povsod „Korošca“!

Gospodarstvo.

Vrednost našega denarja raste vedno bolj in bolj.

Naš denar je od dne do dne več vreden. Za 400 naših kron plačujejo dunajske in druge banke že do 1200 nemškoavstrijskih kron! Za blago, katero lahko kupimo za 800 naših kron, bi morali, ako bi bili pod Nemško Avstrijo, plačati okrog 2400 avstrijskih kron! Tudi to je dosti pripomogle, da so se našim kmetom odprle oči in da nočejo nič več slišati o spufani Avstriji!

Izplačilo 20% priznanic.

Po sklepu ministerskega sveta se izpremenje vse priznanice onih 20%, ki so bile izdane ob žigosanju avstroogrskih bankovcev in ki znašajo več ko 1000 K, v državne obveznice z 1% obresti. Vsote pod 1000 K se izplačajo takoj.

Naše žito za Avstrijo.

Poljedelsko ministrstvo je odstopilo Centralni upravi za trgovinski promet 1500 vagonov pšenice po 160 do 180 dinarjev in 4000 vagonov koruze po 95 do 120 dinarjev za 100 kilogramov, da jo izvozi v Avstrijo. Istočasno se je odobrila pogodba z Avstrijo, vsled katere dobi le-ta od nas 4000 vagonov koruze.

Sladkorja bo dosti!

Poljedelsko ministrstvo razglasa, da kaže letos sladkorna pesa v naši državi prav dobro. Pese je nasajene letos tudi dosti več kot lansko leto. Lani smo pridelali okoli 15 milijonov kilogramov sladkorja, a letos računijo, da se ga bo pridelalo nad 54 milijonov kilogramov, kar skoraj popolnoma zadošča za domače naše potrebe. Seveda bo vsled tega cena sladkorja močno padla.

Velikovški okraj.

Robeš. Naj pride enkrat tudi naša mala vasica do besede v „Korošcu“. Pred vsem bodi omenjeno, da imamo tudi pri nas še nekaj mračnikov, ki niso ne tič ne miš, in ki jim po domače pravimo nemčurji. Toda pustimo to žlahtno družbico Judežev, ki nam nič ni na škodo. Ne smemo pa zamolčati druge znamenitosti naše vasice: Robežani imamo tudi advokata. Če kakemu nemčurju „pezdeci“ zmešajo pamet, če si gre brez dovoljenja ogledovat lintverna v Celovec, ali če se kakemu mračniku vsled predolgega jezička naloži kak „štraf“, prec mu je pri rokah ta dobri in usmiljeni možej. Napiše mu prošnjo ali pritožbo, pa pove, da je belo—črno in da je črno—belo; prošnja roma potem v Velikovce in ubogi preganjani nemškutarček je potroštan. Ime tega „dobrega“ možaja za enkrat še zamolčimo. Saj se tako poznamo „po knofih“! Povemo ti pa, „dobri“ možej, to-le: Tvoje „dobro“ in „blago“ srce ne bo nemškutarjem nič pomagalo. Tudi v občini Galicija bo nemškutarjja zmrznila, in če tudi se ti stokrat postaviš na glavo!

Labod. V zadnjem času smo imeli precej nesreč Tako je 9. t. m. prišel pod voz delavec Schreier, uslužben pri

posestniku Stogartu. Z drvami težko naložen voz je šel čezenj. Ostal je pri priči mrtev vsled lastne neprevidnosti.

Dne 12. t. m. je umrla gdč. Marija Karnovšek, kuharica v župnišču. Bila je zavedna Slovenka. N. p. v. m.!

Na rojstni dan kralja Petra smo imeli slovesno sv. mašo. Udeležba je bila precejšnja, znamenje, da tudi v Labodi Nemci ne upajo več na zmago. Nekaterim, ki so bili prej nahujskani od različnih pobalinov, so se vendar že odprle oči, da vidijo da v Jugoslaviji ni tako, kakor trobijo v Št. Vidu.

Velikovec. Herr Hans Tschebull hodi rad na gostije ali ofcete, ostaja tam celo noč in proti jutru govori napičnice. Tako je 12. julija pri Rieplu rekel svojim vinskim bratcem: Ich sage Ihnen (in pri tem je udaril ob mizo), heute zwei Monate sind wir frei. Mi bi samo radi vedeli, kakšna krivica se godi temu človeku, da hoče biti frei! Pa taki so vedno Nemci. Če se jim vse ne klanja, pa mislijo, da so bedrängt. Toda Nemci so se v svetovni vojni izkazali kot slabi računarji in še slabši proroki. Zato pravimo: Prej se bo Hans Tschebull imenoval Ivan Česen, ko bodo Nemci zmagali. Verstanden?!

Trušnje. (Fronta.) Cel roj jih je. Samo resni in hrabri elementi. Naš Maurermeister France se drži za komedijanta, ah ne, za komandanta, adjutant je pa Troštov Nace iz Štriholč, Hudmastov Cenci je pa ordonanc. Priden, ubogljiv fant, pa še nič mu ne plačajo. Le od strani gleda. Še zadnjič, ko je nesel nekaj mesa in kruha Klacarjevemu na Brückl, je med potom vse snedel. Saj ni zamere, lačen je bil. Levo krilo našega roja pod komando folksverfratjarja Mussaka in ženka pa drži trdno v rokah našo gostilno, kjer se še vedno prav pridno zabavlja čez Slovence. Vlaših še France priskoči na pomoč. France, če boš vedno priden, postaneš še minister (pravijo, da Renner odstopi!). Maleja, ki ima dobro štimo, so pa določili za alarmführerja. Častitamo!

Hudi kraj. Dolgo, dolgo smo živeli Hudokrajčani v pokoju in najboljši slogi, zato tudi nismo znani tako daleč po svetu. Od tistega časa pa, kar je pokupil Hut iz Velikovca pet domačij, dobimo zmiraj kako drugo pleme, ki je navadno tudi druge krvi. Tako mogočnega rodu pa vendar še ni bilo v Hudem kraju, kakor so sedanjí Šlparji pri Jamniku. Izmislili so si vojno. V Jugoslaviji bo moralo vse k vojakom, tako pridigujejo vedno. Pozimi je bil tam „Haltestation der Überschluggler“, tako da ni bilo treba nikdar odmetavati snega. Kar čez noč se je čudežno naredila steza. Sedaj imajo pa Šlparji pri Kajšlerju v Štriholčah svojo rezidenco. Vsakega gorjanca posebej obdelajo. Krošl in Nace pomagata. Tudi Kajšlarca da veliko na to družbo, ker je strašno huda na Slovence. Mi gorjanci se pa smejimo. Šlparji si pa mislijo: Ko bo zopet vojska kakor lani, bomo pa še več „einrichtungen“ dobili zastonj, pa še kakšnega konja po vrhu za golaš in klobase. Sicer pa Hudokrajčani nismo tako neumni, še tudi nekaj vemo. Na Djekšah so tudi lani še verjeli nemčurjem, letos pa je prišlo vse drugače, zato so si že začeli umivati noge.

Breg pri Grabštanju. To je pa že škandal, da naše oblasti nočejo pokazati vrat v raztrgano Nemško Avstrijo oskrbniku gradu Gutmanstal. Ljudi meče iz službe samo radi njihove zavednosti. Dne 5. t. m. je pognal Rusa, ki mu je služil že celih pet let, samo zato, ker je nosil slovensko trobojnico na shodu v Dolini. Dne 10. t. m. je vrgel iz službe zopet enega. Dotičnik ga je vprašal, zakaj ga meče iz službe, a oskrbnik mu je odgovoril, da zato, ker dela propagando med njegovimi delavci za Jugoslavijo. Prosimo oblast, da hitro ukrene nekaj proti temu „Oberštajercu“, drugače bo tudi nam delavcem zmanjkalo potrpežljivosti. Gospod Gutmanstal, ali Vam je to znano? Škandal!

Šmihel pri Pliberku. Trgovci in gostilničarji šmihelski, kaj pa je z vašimi napisi? Ali ste internacional? Mogoče nimate denarjev? Vzemite si za vzgled g. Šercarja in novega peka, ki je še le par dni tukaj, pa ima že slovenski napis. Na dan z napisi, pa si bomo dobri.

Okoličani.

Vobre. Kakšen je Glančnik? Stara je resnica, kdor zataji svoj materin jezik, ta tudi drugače ni desti prida. Glančnikov stric dr. Jernej Glančnik, advokat v Mariboru, je bil voditelj Slovencev. Postavil jim je prekrasni Narodni dom, kjer je obedoval naš kraljevič. In kakšen je Zepej? Bog se ga usnil! Vodja je vseh Deutschgesinnten, torej takih rojenih Slovencev, ki se sramujejo svoje matere in so se prodali tujcu. Nismo pa vedeli, da je tak lisjak. Da bi pridobil Vrtovnika iz Hudega kraja, priporoča svojim prodanim dušam, naj ga naznanijo jugoslovanski oblasti, da tihotapi konje čez mejo, „damit er durch eine jugoslavische Bestrafung deutsch gemacht wird“. Mi pravimo, da delajo tako cigani, ne pa krščanski ljudje!

Globasnica. Kraj, ki ima tako zavedno, rodoljubno in delavno ženstvo, je vreden, da služi drugim za vzgled. Globasnica je bila zmiraj ena najtrdnjših postojank slovenskega Korotana. To nam izpričuje vedno iznova. Kdor je videl v nedeljo, dne 11. julija, kako so igrate naše mlade, ta je moral nehote vzdikniti: No, to so ti dečle! Takih pač ne naj deš z lepa, o njih se lahko reče, da sega njihov glas v deveto vas. Čast tudi materam, ki so jih vzgojile! To je vse delo Ženskega društva, ki šteje danes že 200 članic. Število narašča od dne do dne. Kje je še na Koroškem na kmetih podružnica, ki bi imela toliko članic? Zato jih je pa pri nedeljski predstavi g. Mörderdorfer v priznanje tudi najlepše pohvalil. V navdušenem govoru je prepričal tudi vse druge poslušalce, da se sedaj ne bijemo več za cono A, ki je že naša, ampak za Gospo Sveto in Celovec. Takrat šele bo potihnil bojni klic, ko bo koroški kmet ustoličil tam svojega kneza, svojega po krvi in jeziku, kakor pred 1000 leti. Dobro je nastopila tudi gdč. Rudolfova, ki je v domačem narečju povedala našim „pobom za špas par gorkih!“ Lahko se reče, da ostane pretekla nedelja vsem udeležencem res v lepem spominu.

Iz Rude. Veliko se piše iz drugih krajev o folksravbarjih, od nas pa ni bilo do danes še nobenega poročila. Imamo tudi tu enega, nad katerim se mora vsak pošten človek zgražati. Ropal in krodil je po vsej okolici, kar tudi sam javno priznava. Priporočali bi sodišču, da nekoliko pogleda akte o tem, kaj so izpovedale priče in kaj on sam. Nad vse pa jezi nas kmete to, da v času najhujšega dela poseda okoli in brenka na gajge. Ubogi oče in mati pa morata delati na polju, med tem ko on poseda okoli deklet in prodaja neumnosti, da se mu že krave smejijo.

Podoben mu je neki bledolični junaček, ki se je spravil na naša vrla dekleta, da jih sramoti z raznimi umazanimi kartami ter jim grozi, da jih bo pometal s prvega „štoka“, ko se „vrnejo“ Nemci. Ta smrkovec, ki si ne upa podpisati svojih kart, pa bo dobil svojo porcijo, da si bo zapomnil, kedaj je grozil slovenskim dekletom.

Boroveljski okraj.

Drava. Za ta kot pa „Korošec“ še ne bo vedel. Zato mu povem, kje smo; v zadnjem koticu, ob dem. črti pred Beljakom. Na eni strani vidimo preko Drave v cono B, na drugi pa proti Beljaku v Nem. Avstrijo, kjer pravijo, da je cona C.

Sedaj si pa že lahko mislite, kako se nam godi. Nemčurjev kar mrgoli. Beljak je njihov bog. Ker pa ne morejo iti vsak dan tja molit, so nepoboljšljivi. Mi smo pa srečni, da se nam ni več treba klanjati beljaškimi purgarjem. Po glasovanju se nam bodo morali oni klanjati, če bodo hoteli od nas kaj imeti.

Čeravno v nemčurski trdnjavi, smo ustanovili kmetijsko podružnico, ki šteje 33 članov in Žensko društvo, ki ima nad 50 članic. Priredili smo tudi že tri igre. Bo že, le korajžno naprej.

V nedeljo, 4. t. m. smo pokazali našim sosedom v con B in C, da je Drava jugoslovanska; 25 kresov je gorelo po naših gričkih, nakar so nam odgovorili s kresovi naši sosede iz cone B. Nemčurji so pa vzdihovali: Jejžš, jejžš, naka, polej, polej, kaj bo? Pridite k nam, dokler je še čas, da vas ne bo strahl!

Kot pri Sv. Jakobu v Rožu. Dragi „Korošec“! Malo ti je znana ta vas, stoji seveda tudi bolj skrita v naši občini. Sicer je precej zavedna, ali ne manjka tudi tukaj nemčurčkov. Posebno eden se odlikuje med vsemi. Cela občina dobro pozna Hanžina na Vazah. Hvali se okrog, koliko zasluži; seveda Jugoslavija mu je v tem dobra; zraven pa je dajčgesindelter Wagner. Misli, da se pač ne ve, kako zabavlja čez zavedne Slovence. Dobro si zapisan v naših vrstah!

In da javnost spozna tega umazanca, povemo, da s svojim strupenim jezikom napada še celo moža poštenjaka in zavednega narodnjaka, ki že več mesecev poživa v grobu.

Podoben je hijeni, ki nikjer ne dobi več kaj jesti in se splazi na pokopališče. S tem kaže svojo „modrost“ in izobrazbo. Ne boš dolgo godel svoj bas, pa ti bomo mi zagodli eno po čez, da boš mislil, da vzhaja solnce na zahodu. Odkrito ti povemo, pazi na svoj jezik, če ne ti bo v pogubo.

Bistrica v Rožu. V nedeljo, 27. junija se je zbralo na stotine vrlih Rožanov pod starodavno lipo sredi vasi, da v tej nekdanji nemčurski trdnjavi — danes popolnoma slovenski — manifestirajo za našo Jugoslavijo. Shod je otvoril domači g. župnik Ruprecht. Gg. govorniki Arnejc, Čemer, Brandtner in Spicer so storili svojo dolžnost. Med govori je sviral godba iz Bilčovsa, Sveč in Bistrice pod vodstvom g. nadučitelja Šulca. Pevski zbor iz Sveč je krasno pel. Vsem iskrena hvala. Maloštevni privandrani Nemci in nemčurji so pa že dan poprej pod vodstvom tovarniških uradnikov, menda po navodilu iz Celovca, zbežali v planine, kjer so se bratili s teleti in voli. Čisto prav tako! Gliha skup štriha! Kaj ne, Pfeiffer, Schiller in drugi? Kje je pa vaša častna beseda, da ne boste delovali proti Jugoslaviji? Kajne, saj se poznamo — vaša žilca ne more mirovati in vaša častna beseda se ne sme držati.

Žrelec. (Zahvala). Vsa društva in vsi udeleženci tabora v Žrelcu dne 6. junija 1920. naj prejmejo tem potom prisrčno zahvalo za moralno podporo, katero so izkazali koroškimi Slovencem s sodelovanjem in s posestom v tako sijajnem številu.

Velike mase slovenskih manifestantov so navdušile Korošce, jim dale poguma in uverjeni naj bodo vsi, da uspehi ne bodo izostali.

Temu primerno je tudi čisti dobiček dosegel nepričakovano višino 50.000 kron; ta znesek se bo porabil kot temeljni kamen raznim gospodarskim in kulturnim napravam za tukajšnje ogrožene kraje ter v podporo raznim važnim društvom.

Posebna zahvala gre onim rodoljubom obojega spola, kateri so nabirali oziroma darovali potom nabiralnih pol. (Zaznamka, kdo je daroval in koliko, ne moremo priobčiti zaradi pomanjkanja prostora. Ured.)

Politični pregled.

Italijanska grozodejstva v Trstu.

Dne 13 t. m. so bile v Trstu velike in divje demonstracije. Večja tolpa italijanskih demonstrantov je okoli 18. ure dospela pred Narodni dom, kjer je hotel Balkan. Oboroženi s sekirami, kladivi in puškami, so najpoprej s kamenjem razbili okna, začeli streljati in vdrla v Narodni dom, v katerem so vse razbili in pometali skozi okna na cesto. Nato so veličastno stavbo polili s petrolejem in zažgali na 4 straneh. Kmalu je Narodni dom gorel v velikem plamenu. Zgorel je do stropa. O polnoči je še gorel. Drhal ognjegascem ni pustila gasiti. Odtod so divjale razne tolpe razdivjanih demonstrantov po mestu. Prišedši do hiše podružnice Ljubljanske kreditne banke, so razbili vhod, vdrla v banko, pometali pohištvo in arhive na cesto, kjer so zanetili ogenj. Pobesneta drhal je razdejala tudi vse

druge slovenske trgovine. Okoli 21. ure 30 min. je dospela pred Jadransko banko. Vdrla je v prvo nastropje, razbila vse pohištvo ter pometala vse skozi okno na cesto. Tudi je vdrla v pritličje in razbila pohištvo. Težkih železnih blagajn se ji ni posrečilo razbiti. — Vdrla je tudi v urad jugoslovenske delegacije, razbila pohištvo in ga pometala na cesto. Dva Jugoslovana sta bila ubita samo zato, ker sta na ulici govorila slovenski!

Karabinierji in vojaštvo niso branili roparjem, dasi so jih prizadeti prosili, naj jim branijo imetje in osebno varnost. Med demonstranti se je nahajalo tudi mnogo italijanskih oficirjev in vojakov, ki so pridno pomagali pobijati in zažigati. Enake demonstracije so bile tudi v Pulju, na Reki in drugod. Po večjih mestih naše države so se vršile veličastne manifestacije. Ljudstvo je zahtevalo zadoščenja. Naša vlada noče prelivanja krvi in je izjavila, da se bo zadeva poravnala mirnim putem.

Dnevne vesti.

Poziv! Vsi, ki imate posestva v Celovcu in sploh v coni B, pa so vam dali Nemci ta posestva pod sekvester ali ste trpeli na katerikoli način gospodarsko škodo, nadalje vsi tisti, ki ste stanovali v coni B, pa ste zbežali, ker so vas prisilili ali ker se niste čutili dovolj varne, naznanite takoj svoj naslov z natančnimi podatki na Narodni svet v Velikovec.

Korošci! Rožani! V nedeljo dne 25. julija t. l. vsi v Svetno vas na veliki Sokolski zlet!

Ljudska veselica bo to nedeljo v Tinjah.

Vsi častniki in aspirantje invalidi, ki so svojčas vložili prošnje za sprejem v jugoslovansko armado, pa še

niso bili do sedaj sprejeti, se pozivljajo, da v najkrajšem času pošljejo svoje natančne naslove s potrebnimi vojaškimi podatki (rojstno leto, čin, polk, četa, kraj ranjenja, način ranjenja, čas, kdaj je kdo prošnjo vložil in kje). Splošna organizacija vojnih invalidov, centrala v Ljubljani, Gosposka ulica št. 3. Ker je zadeva nujna zaradi tuzadevne intervencije pri ministarstvu za vojno in mornarico v Beogradu, je v interesu vsakega posameznika, da se čimprej odzove. Oni častniki oziroma aspirantje invalidi ki se še niso priglasili organizaciji, naj to takoj store, ker se na neorganizirane člane ni mogoče ozirati.

Meža pri Dravogradu. V nedeljo, 25. julija priredi gostilničarka gospa Anka Pušnikova na vrtu Hattenbergerjeve gostilne na Meži vrtno veselico. Igra godba na lok. Pevski zbor iz Črneč bo zapel več narodnih pesmi. Na razpolago razna gorka in mrzla jedila, pecivo i. t. d. Korošci in Štajerci iz okolice, iskreno povabljeni! Čisti dobiček je namenjen Jugoslovanski Matici.

Žensko društvo v Železni Kapli je razdelilo med ubožne sleje občin Bela in Železna Kapla 2200 K.

1000 kron plačam tistemu, ki mi more dokazati, da sem jaz v noči od 3. na 4. julija trosil list „Koroško Korošcem“. Govori se, da sem tistega večera poklical iz Poplave gostilne nekoga fanta, da sva potem trosila letake. Kdor mi pove ime tega fanta in izpriča, da je to res, si lahko zasluži 1000 kron.

Ivan Maurer, Podlublje, h. št. 39.

Pomemben vzklík. Na predvečer sv. Cirila in Metoda, ko so goreli kresovi, sta korakala počasi dva nemška Velikovčana iz gozda proti Velikovec. Ko prideta iz gozda, zagledata nebroj zvezdic — kresov. Eden vzklíkne: „Na, na, da schau, schau“, potem pa na dolgo in z zaiostnim glasom zategne: „Na, ser — vus!“

Dobro!ci, pozor!

Jože Koberer je dobil za nemško propagando, to je za Judeževu delo med nami 20.348 jugosl. kron in 25 škatelj saharina. Kogar vprašamo, koliko je od tega dobil, vsak pravi, da ničesar. Zdi se, da je gospod Jože vse sam hranil. Kaj poreče k temu „Kärntner Heimatdienst“?

Dobrla vas, dne 15. julija 1920.

Krajevni odbor narodnega sveta Dobrla vas.

Proda se **omara za obleko**, iz črešnjevoga lesa. Naslov pove upravništvo.

Podpirajte Jugoslovansko Matico!

Fr. Anatole: Kuhinja pri Kraljici gosji nožici. Roman. Poslovenil Oton Župancič. V Ljubljani 1920. Narodna knjižnica. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. Strani 297. Cena 34 K.

Najlepše letovišče
v Jugoslovanski Koroški je
„Klopinjsko jezero.“
Izvrstna oskrba. Pojasnila daje
ravnateljstvo hotela „Klopinjsko jezero“

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmla, pa se primeša dvakrat na teden. Redilni prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat potkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prasca ali vola, da krmo popolnoma prebavi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 30:50 poštnine prosite na dom.

Maziš zoper garje
(naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, lisaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček 6, po pošti 12 K 50 v.

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.